

Tuloveroprosentin ja kiinteistöveroprosenttien määrittäminen vuodelle 2025

KH 03.06.2024 § 150

Kuntalain (410/2015) 111 §:n mukaan viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista.

Verotusmenettelystä annetun lain (1558/95) 91 a §:n (muutettu 520/2010) mukaan kunnan tulee ilmoittaa Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä tuloveroprosentin suuruus. Jos ilmoitusta ei tehdä, verohallinto soveltaa ennakkoperinnässä edellisen vuoden tuloveroprosenttia. Tuloveroprosentti on ilmoitettava prosentin kymmenyksen tarkkuudella.

Kiinteistöverolain (654/1992) 11 §:n 4 momentin mukaan kunnan tulee ilmoittaa kiinteistöveroprosentit Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä. Kiinteistöveroprosentit määrätään prosentin sadasosan tarkkuudella.

Kaupungin talousarvioprosessin edetessä ja talouslukujen tarkentuessa nyt päätettäviä tulo- ja kiinteistöveroprosentteja voidaan tarkentaa ennen ilmoittamisen määräajan umpeuduttua.

Tuloveroprosentti

Vuoden 2025 talousarvion valmistelussa on käytetty tuloveroprosenttina 9,40 % (9,40 % vuonna 2024) ja kunnallisverotuottoa arvioidaan kertyvän 34,2 milj. euroa vuodelle 2025. Verotulojen arvioinnissa pohjana on käytetty Suomen Kuntaliiton kuntakohtaista verotulojen ennustekehikkoa toukokuulta 2024.

Kiinteistöveroprosentit (Kiinteistöverolaki 11§, 12a§,12b§ ja 13§)

Voimassa olevat kiinteistöverolain mukaiset kiinteistöveroprosenttien vaihteluvälit ovat seuraavat:

- Yleisen kiinteistöveroprosentin alaiset:
 1. maa-alueet, vaihteluväli 1,30 - 2,00 prosenttia
 2. rakennukset, vaihteluväli 0,93 - 2,00 prosenttia
- Vakituisten asuinrakennusten vaihteluväli on 0,41 - 1,00 prosenttia. Muiden asuinrakennuksien vaihteluväli on 0,93 -2,00 prosenttia.
- Muiden asuinrakennuksien vaihteluväli on 0,93 - 2,00 prosenttia.
- Rakentamattoman rakennuspaikan vaihteluväli on 2,00 - 6,00 prosenttia. Erillistä veroprosenttia sovelletaan rakentamattomaan rakennuspaikkaa jos:

* asemakaava on ollut voimassa vähintään vuoden ennen kalenterivuoden alkua;

- * asemakaavan mukaan rakennuspaikan rakennusoikeudesta yli puolet on kaavoitettu asuntotarkoitukseen;
 - * rakennuspaikalla ei ole asuinkäytössä olevaa asuinrakennusta, eikä sille ole maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 149 c §:ssä tarkoitettulla tavalla ryhdytty rakentamaan sellaista ennen kalenterivuoden alkua;
 - * rakennuspaikalle on maankäyttö- ja rakennuslain 135 §:ssä tarkoitettu käyttökelpoinen pääsytie tai mahdollisuus sellaisen järjestämiseen;
 - * rakennuspaikka on liitettävissä yleiseen vesijohtoon ja viemäriin vesihuoltolain (119/2001) 10 §:n mukaisesti;
 - * rakennuspaikalla ei ole maankäyttö- ja rakennuslain 38 tai 53 §:ssä taikka 58 §:n 5 momentissa tarkoitettua rakennuskieltoa; ja
 - * rakennuspaikka on saman omistajan omistuksessa.
- Voimalaitosten kiinteistöveroprosentin vaihteluväli 0,93 - 3,10 prosenttia
 - Yleishyödyllisen yhteisön veroprosentin vaihteluväli 0,00 - 2,00 prosenttia

Poiketen siitä, mitä 12 a §:n 1 momentissa säädetään, Espoon, Helsingin, Hyvinkään, Järvenpään, Kauniaisten, Keravan, Kirkkonummen, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten, Sipoon, Tuusulan, Vantaan ja Vihdin kunnanvaltuustojen on määrättävä rakentamattomalle rakennuspaikalle veroprosentti, joka on vähintään 3,00 prosenttiyksikköä kunnanvaltuuston määräämää yleistä kiinteistöveroprosenttia korkeampi. Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentiksi voidaan määrätä kuitenkin enintään 6,00 prosenttia.

Äänekosken kaupungin kiinteistöveroprosentit:

	2024	Ehdotus 2025	Tuotto-odotus 2025
Yleisen kiinteistöveroprosentin alaiset			
Maa-alueet	1,30 %	1,30 %	0,82 milj. €
Rakennukset	1,30 %	1,30 %	3,88 milj. €
Vakituiset asuinrakennukset	0,60 %	0,60 %	2,67 milj. €
Muut asuinrakennukset	1,20 %	1,20 %	0,45 milj. €
Voimalaitokset	3,10 %	3,10 %	0,04 milj. €
Rakentamaton rakennuspaikka	1,30 %	1,30 %	-
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00 %	0,00 %	-

Yhteensä kiinteistöveroja arvioidaan kertyvän vuodelle 2025 noin 7,9 milj. euroa.

Valmistelija

Talusojohtaja Tapani Hämäläinen, puh. 0400 115 256

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Tuononen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto määrää kunnan vuoden 2025 tuloveroprosentiksi 9,40 % ja kiinteistöveroprosentit seuraavasti:

Yleisen kiinteistöveroprosentin alaiset:

Maa-alueet	1,30 %
Rakennukset	1,30 %
Vakituiset asuinrakennukset	0,60 %
Muut asuinrakennukset	1,20 %
Voimalaitokset	3,10 %
Rakentamaton rakennuspaikka	1,30 %
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00 %

Päätös

Keskustelun kuluessa Joni Kotilainen ehdotti, että tuloveroprosentiksi määrätään 9,2 %.

Keskustelun kuluessa Tommi Lunttila ehdotti Jari Halttusen kannattamana, että asia jätetään pöydälle.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa on tehty asian pöydällepanoa koskeva kannatettu ehdotus. Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko pöydällepanoehdotus hyväksyä yksimielisesti. Puheenjohtaja totesi, että asia on päätetty yksimielisesti jättää pöydälle.

Edelleen puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa tehtiin kaupunginjohtajan ehdotuksesta poikkeava ehdotus, jota ei kuitenkaan kannatettu ja joka raukesi, kun asia päätettiin jättää pöydälle.

Vielä puheenjohtaja määräsi, että asian käsittely jatkuu syksyllä.

KH 21.10.2024 § 250
346/02.02.00/2024

Verohallinto on ilmoittanut 26.9.2024 yhteisöveron vuoden 2025 ennakkolliset jako-osuudet, jotka perustuvat tällä hetkellä käytettävissä oleviin tietoihin. Kunnittaiset osuudet saattavat muuttua vielä suurestikin, koska mm. pohjatietoina toimivat konsernisuhde- ja metsäerätiedot ovat tässä vaiheessa keskeneräisiä.

Äänekosken kaupungin ennakkollinen yhteisöveron jako-osuus pienentyisi laskelman mukaan 35 prosenttia vuoteen 2024 verrattuna. Uusi ennakkollinen jako-osuus vuodelle 2025 on 0,002479, kun se vielä tänä vuonna oli 0,0038191. Viimeisimmän veroennustekehikon 9/2024 mukaan yhteisöveroa kertyisi 6,8 milj. euroa 0,0038191 jako-osuudella. Uuden ennakkollisen jako-osuuden perusteella yhteisöveroa kertyisi vain 4,8 milj. euroa, eli noin 1,8 miljoonaa euroa vähemmän.

Lopulliset verovuoden 2025 yhteisöveron jako-osuudet julkistetaan tammikuussa, jolloin ne myös otetaan verontilityksissä käyttöön.

Kuntien yhteisöveron jako-osuus on tärkeä, koska se tuo kunnille lisätuloja yritystoiminnasta. Tämä lisää kuntien kiinnostusta edistää elinkeinoelämää ja yritysten sijoittumista alueelleen. Toisaalta jako-osuus voi myös aiheuttaa alueellisia eroja, sillä kunnat, joissa on vähän yritystoimintaa, saavat vähemmän yhteisöverotuloja. Tämän vuoksi valtio tasaa kuntien välistä verotuloeroa esimerkiksi valtionosuusjärjestelmän ja verotulojen tasausjärjestelmän avulla.

Yhteisöveron jako-osuudet eivät ole vakioita, vaan niitä voidaan muuttaa valtion talousarviossa. Näin pyritään varmistamaan, että verotuottojen jakautuminen eri tahoille vastaa kulloinkin vallitsevia taloudellisia ja poliittisia tavoitteita. Yhteenvetona yhteisöveron jako-osuus on merkittävä tapa, jolla valtio, kunnat ja seurakunnat rahoittavat toimintaansa yritysten maksamasta voittoverosta.

Valtionosuudet ja verotulojen tasausjärjestelmä ovat Suomessa keskeisiä keinoja tasata kuntien välisiä taloudellisia eroja ja varmistaa kuntien kyky tarjota asukkailleen julkisia palveluita. Näiden järjestelmien keskeinen tavoite on varmistaa, että kunnilla on riittävät resurssit peruspalveluiden järjestämiseen riippumatta kuntien omasta veropohjasta ja taloudellisesta tilanteesta.

Valtionosuudet ovat valtion kuntasektorille antamaa rahoitusta, jota kunnat saavat laissa säädettyjen peruspalvelujen järjestämistä varten. Valtionosuuksia myönnetään pääasiassa asukaslukujen, ikärakenteen, sairastavuuden ja muiden vastaavien indikaattorien perusteella.

Valtionosuudet ovat siis keskeinen osa kuntien rahoitusta ja auttavat erityisesti sellaisia kuntia, joilla on muita heikompi veropohja (ts. vähemmän verotuloja käytettävissä). Valtionosuusjärjestelmä pyrkii tasoittamaan näitä eroja kuntien välillä, jotta kaikki kunnat pystyvät tarjoamaan peruspalvelut tasapuolisesti.

Verotulojen tasausjärjestelmä on puolestaan mekanismi, jolla tasataan kuntien välisiä eroja verotuloissa. Tämä järjestelmä toimii siten, että jos kunnan verotulot asukasta kohden ylittävät tietyn valtakunnallisen keskiarvon, kunta maksaa tasausmaksuja valtiolle. Jos taas kunnan verotulot asukasta kohden jäävät alle tietyn rajan, kunta saa verotulojen tasauslisää. Tällä tavalla pyritään tasoittamaan kuntien eroja niiden taloudellisessa kyvyssä tuottaa palveluita.

Valtionosuudet ja verotulojen tasausjärjestelmä täydentävät toisiaan. Molemmat järjestelmät pyrkivät tasoittamaan kuntien välisiä taloudellisia eroja, mutta eri tavoilla. Valtionosuudet perustuvat enemmän kuntien asukaskohtaisiin tarpeisiin, kuten ikärakenteeseen ja sairastavuuteen, kun taas verotulojen tasausjärjestelmä huomioi suoraan kuntien veropohjan erot.

Käytännössä tämä tarkoittaa, että jos kunnan omat verotulot ovat alhaiset, se saa enemmän tukea joko verotulojen tasausjärjestelmän kautta tai valtionosuuksina. Jos taas kunnan verotulot ovat korkeat, se maksaa tasausmaksuja ja saa mahdollisesti vähemmän

valtionosuuksia. Järjestelmien yhteisvaikutuksena on, että kuntien taloudellinen asema tasoittuu, ja näin varmistetaan, että kaikilla kunnilla on edellytykset hoitaa lakisääteiset velvoitteensa.

Yhteenvedona, verotulojen tasausjärjestelmä ja valtionosuudet toimivat rinnakkain tasaamaan kuntien välisiä eroja. Ilman näitä mekanismeja kuntien väliset erot resurssien suhteen olisivat huomattavasti suurempia, ja tämä voisi johtaa merkittäviin eroihin siinä, millaisia julkisia palveluja eri kunnissa pystytään tarjoamaan.

Verotulot

Kuntien verotuloprosentit vaikuttavat merkittävästi talouteen ja elinvoimaan, sillä ne ovat keskeinen rahoituslähde kuntien palveluille ja investoinneille. Kunnallisveron taso vaikuttaa suoraan kuntien mahdollisuuksiin rahoittaa esimerkiksi koulutusta, infrastruktuuria ja muita peruspalveluita, joilla on suuri merkitys kuntalaisten hyvinvoinnille ja alueen houkuttelevuudelle. Verotulot määrittelevät pitkälti myös sen, miten kunta voi kehittyä taloudellisesti ja säilyttää tai kasvattaa elinvoimaansa.

Korkeat verot voivat vähentää kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja, mikä voi vaikuttaa siihen, että jotkut asukkaat harkitsevat muuttamista alhaisemman verotuksen kuntiin. Toisaalta korkeammat verot mahdollistavat paremmat palvelut, jotka voivat houkuttaa asukkaita ja lisätä kunnan elinvoimaa pitkällä aikavälillä.

Matalammat verot voivat lisätä kunnan houkuttelevuutta lyhyellä aikavälillä, mutta jos matala verotus johtaa palveluiden heikkenemiseen, pitkäaikaiset vaikutukset saattavat olla negatiivisia asukkaiden elämänlaadulle ja kunnan houkuttelevuudelle.

Vuoden 2025 talousarvion valmistelussa on käytetty tuloveroprosenttina 9,40 % ja kunnallisverotuottoa arvioidaan kertyvän 34,7 milj. euroa vuodelle 2025. Verotulojen arvioinnissa pohjana on käytetty Suomen Kuntaliiton kuntakohtaista verotulojen ennustekehikkoa syyskuulta 2024. Kiinteistöveroja arvioidaan kertyvän vuodelle 2025 noin 7,8 milj. euroa nykyisillä kiinteistöveroprosenteilla.

Äänekosken vuoden 2025 talousarviossa verotuloja on laskettu kertyvän nykyisillä voimassa olevilla tulovero- ja kiinteistöveroprosenteilla yhteensä 42,5 milj. euroa. Valmistelussa oleva vuoden 2025 talousarvio on jo noin 1,5 miljoonaa euroa alijäämäinen ilman edellä mainittua yhteisöveron jako-osuuden muutosta. Mikäli yhteisöveron lopullinen jako-osuus muuttuu ennakkollisen ilmoituksen mukaisesti, niin yhteisöverotulokertymän heikentymisen vuoksi talousarvio muodostuisi noin 3,3 milj. euroa alijäämäiseksi. Vuoden 2025 verotuloja tasataan valtionosuusjärjestelmään sisältyvällä verotuloihin perustuvalla valtionosuuden tasauksella vuonna 2027.

Kaupungilla on taseessa kertynyttä ylijäämää vuoden 2023 tilinpäätöksessä 7,5 milj. euroa, joten ylijäämäkertymä on syöty jo

parissa vuodessa kokonaan. Lisäksi viime päivien huonot uutiset sadoista työpaikkojen menetyksistä tulevat omalta osaltaan vaikuttamaan tuloverokertymiin heikentävästi. Nyt tapahtuva merkittävä rakennemuutos voi johtaa merkittävään työttömyyden kasvuun. Kunnan menot kasvavat, vaikka verotulot saattavat samalla vähentyä työttömien kotitalouksien ansiotulojen ja verojen vähetessä.

Valmistelija Talousjohtaja Tapani Hämäläinen puh. 0400 115256

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Tuononen

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto määrää kunnan vuoden 2025 tuloveroprosentiksi 9,40 % ja kiinteistöveroprosentit seuraavasti:

Yleisen kiinteistöveroprosentin alaiset:

Maa-alueet	1,30 %
Rakennukset	1,30 %
Vakituiset asuinrakennukset	0,60 %
Muut asuinrakennukset	1,20 %
Voimalaitokset	3,10 %
Rakentamaton rakennuspaikka	1,30 %
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00 %

Päätös Hyväksyttiin.

- - - - -